

LUTHAGS

Nytt

Jag och min hund

Tiundaskolans roll i lärarutbildningen
Vagnhallsbranden på Dalgatan
Chihuahuan Molly på Börjegatan

**Vi hjälper dig med alla
frågor inom familjejuridik**

Ring oss på 018-71 21 85

www.familjensjurist.se

Familjens jurist

Här finns Luthagsnytt:

- ICA Luthagens Livs
- Konsum Ringgatan
- ICA Folkes Livs
- Nelins (Börjetull)
- Konditori Savoy
- Luthagens Vårdcentral
- Stabby Prästgård
- Handelsbanken Ringgatan
- Swedbank Geijersgatan

Gamla nummer

Alla nummer av Luthagsnytt finns på www.luthagsnytt.se. Läs online eller ladda ner som PDF!

Prenumerera

För dem som önskar få sin tidning i brevlådan erbjuder vi en prenumeration till priset för portot (95kr för 6 nummer). Anmäl din prenumeration på www.luthagsnytt.se så kommer tidningen i lådan under ett år!

Tipsa oss!

Stort som smått. Artikeluppslag, insändare, skvaller..

1/16 stående 47 x 68 mm	1/4 stående 98 x 140	1/2 stående 98 x 284
1/8 liggande 98 x 68		
1/2 liggande 200 x 140	1/8 stående 47 x 140	
1/4 liggande 200 x 68		
1/8 liggande 200 x 32		

Innehåll:

- Tiundaskolans roll i lärarutbildningen..... 6
- Parkeringsbrist i Luthagen 10
- Trafikhistoria del 1:
Vagnhallsbranden på Dalgatan 14
- Strandhs KröneKåseri..... 16
- Jag och min hund:
Chihuahuan Molly älskar grönsaker..... 18
- Knep & Knåp:
Vad vet du om Sverige?
På Banvallen 20
- Fågelrapporten:
Morgontrötta fågelskådare 21

FRAMSIDAN
Stabbyskogen i slutet på oktober

LUTHAGSNYTT

www.luthagsnytt.se

BESÖKS & POSTADRESS

Tiundagatan 47
752 30 Uppsala

KONTAKTINFO

Tel kontor 1: 018-410 64 94
Kontor 2: 018-410 90 36
Mobil: 0707-31 89 10
E-post: redaktion@luthagsnytt.se

ANSVARIG UTGIVARE & REDAKTÖR

Per Jonson

MEDVERKANDE

Herman Blom, Dennis Hendersson, Jonas Tengborn, Niklas Byggdestam, Peder Strandh, Roger Gyllin, Magnus Hultin.

INSKICK REDAKTIONELLT MATERIAL

Tel. 0707-31 89 10
E-post: redaktion@luthagsnytt.se

ANNONSERA

Kontakta Mats Hallor:
Tel. 0733-788 758
E-post: annons@luthagsnytt.se

UPPLAGA

5.000 ex (inkl. de flesta företag i Luthagen)

UTGIVNINGSDAGAR

6 nummer per år. Datum 2010:
Februari (Sportlov)
April (Vår)
Juni (Skolavslutning)
September (Skolstart)
Oktober (Höst)
December (Jul)

MANUSSTOPP

10 dagar innan utgivning

ANNONSGRANSKNING

Luthagsnytt förbehåller sig rätten att avböja olämpliga redaktionella bidrag eller annonser.

PRODUKTION

Trycksaksnisse

TRYCK

Eklundshofs Grafiska

LOKALDELEN

Läs hela meny i lokaldelen!

Mongolian BBQ 129:-

Välj de råvaror just du vill ha:

- 5 olika skaldjur
- 10 olika kött
- 8 olika såser
- 15 olika grönsaker
(tex älg, hjort, lamm entrecôte,
räkor och lax)

Välj och vi tillagar!

MONGOLIAN BBQ 129:- SUSHIBUFFÉ 119:- WOKBUFFÉ 119:- LUNCHBUFFÉ 75:- LUNCH+SUSHIBUFFÉ 85:-

Öppet: Mån-tor 10.30-14.30, 16.30-22.00.
Fre 10.30-23.00. Lör 12.00-23.00. Sön 12.00-22.00.

*Fri parkering
Välkomna!*

Svartbäcksgatan 68
018-23 85 76

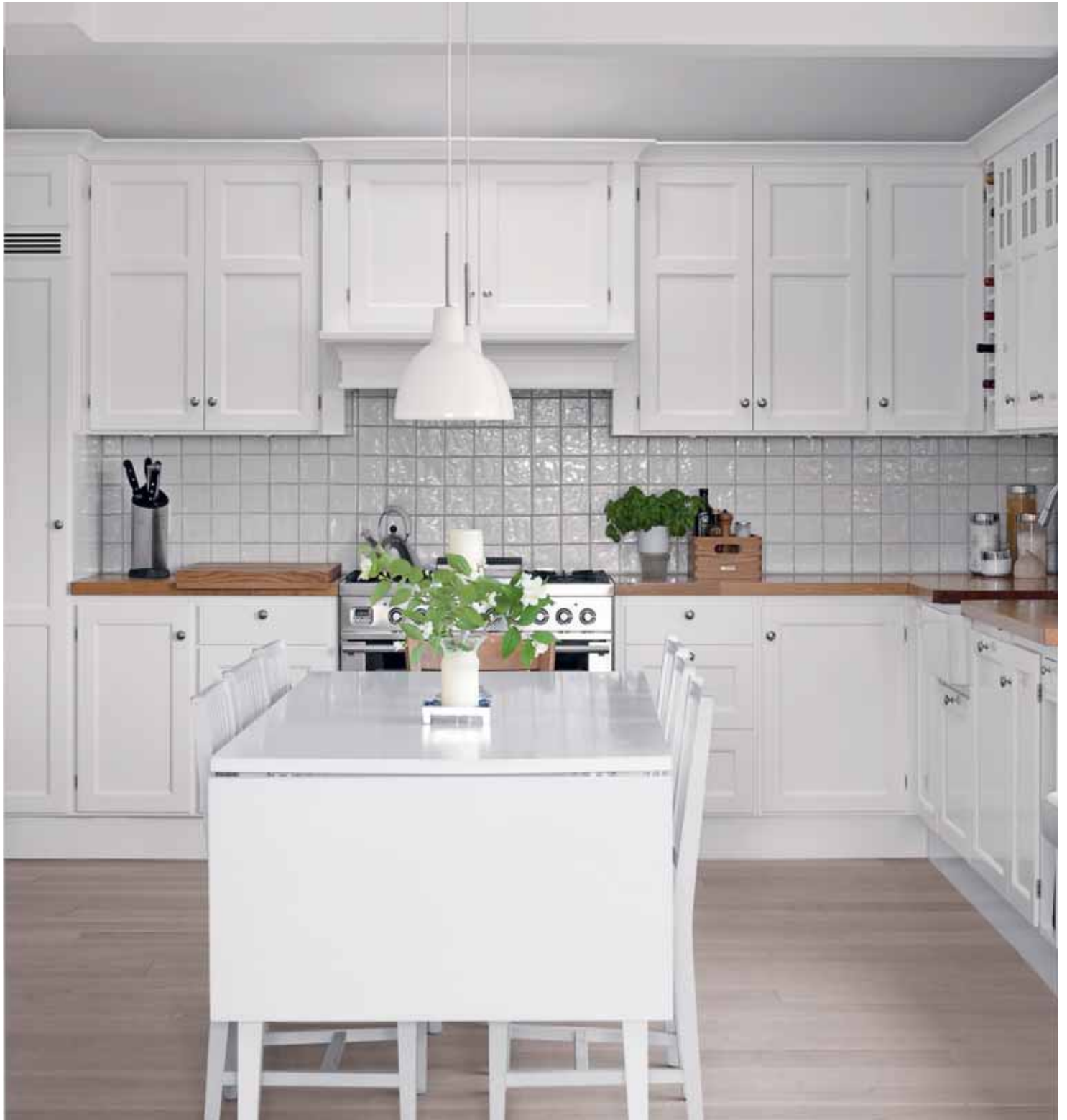
RESTAURANG JAVA

Mongolisk, kinesisk, japansk,
indonesisk och thailändsk restaurang

20% rabatt
på à la carte
vid avhämtning

Mongolian BBQ
+ sushibuffé
+ wokbuffé
+ friterad banan
med glass 139:-
Barn under 12 år 75:-
Vi erbjuder en färsk
och mycket
prisvärd buffé.

KVÄNUM KÖK UPPSALA

I utställningen finns inspirerande miljöer med det senaste inom design och funktion. Hos oss möter du dessutom kvalificerade inredare som hjälper dig att förverkliga dina drömmar.

Kvänum kök Uppsala | Svartbäcksgatan 39 | 018-12 33 50

mån-tors 10-18

fredag 10-16

lunch 13-14

lördag 10-14

 Kvänum
WWW.KVANUM.SE

Vill du synas här?
Hör av dig till oss på:
redaktion@luthagsnytt.se

ALLMÄNT KALENDARIUM

Vedeldat utebad!

Huset Bror August

Familjärt hus på lantgård för fest och umgänge.

Rum och Frukost
Välkomna!

www.husetbroragust.se
Tel: 018-357148, 0709-180115

Aktuellt program:
fyrisbiografen.com
Kassan: 15 03 46

Helgvisningar:
Knatte kl 14 och matiné
kl 15 startar 25 sept

VEM?

Matiné!
Knatte
BIO

4. "SE OCH NJUT"

66
VENEZIA 2009
SELECTION OFFICIELLE - Orizzonti

"En hyllning till
danskosten"
Expressen

"TROLLBINDANDE"
SOS

++++
"Fascinerande titt
bakom baletten"
AB

♠ "JAG SITTER SOM FÖRHÄXAD"
SIO

ⓉⓉⓉⓉ "Det är så vackert"
TT Spektra Gommorin Sverige, SVT

LA DANSE

BAKOM KULISSERNA PÅ OPERABALETTEN I PARIS
EN FILM AV FREDERICK WISEMAN

www.folketbio.se

Kommer senare i höst!

Skjut inte upp sådant till i morgon som precis lika
gärna kan skjutas upp till i övermorgon.

Mark Twain

Vegas fre 29 okt

Män som simmar fre 12 nov

Hemslöjd och konsthantverk
direkt av lokala slöjdare
utan mellanhänder

Välkommen till Syslomansg 6!

Mån-fre 10-18 Lördag 11-16
Tel 018-12 86 17

Prästgårdsg. 1, tfn. 55 80 32

- Alla slags skoreparationer
- Ortopediska arbeten
- Väskor, skinnjackor mm.

Jag rättar
till dina
snedsteg!

ÖPPETIDER:
Mån-tors 10-17³⁰
Fre 10-14

PROGRAM
Stabby Prästgård

Läs mer på
www.stabbygarden.se

Onsdag 3 november

Min pappa

Sven Frostenson talar om An-
ders Frostenson, 1900-talets
store psalmdiktare.

Onsdag 1 december

Kärleksvisor på olika språk

Katarina Hellgren, sångerska
och lärare i italienska, sjunger
och spelar gitarr.

Onsdag 15 december

Luciatåg

Därefter julsånger med Ker-
stin Berglund.

Välkommen till MöbelAccent

inredningstyger
möbelpapetsring
och renovering

Brita Jansson
Sibyllegatan 18 A
Tel 070-1470750

Öppettider:
Mån-tors: 10 - 17
eller enligt överenskommelse

Vinprovning med Uppsala Vinkällare och Karins Skafferi:

Gemyt i fullsatt valv

Det var en stämningsfull inramning på höstens andra vinprovningen i valvet under Stabby prästgård. Karin från Karins skafferi bjöd på svenska delikatesser och Camilla från Uppsala vinkällare såg till att gästerna fick prova på olika italienska viner. Nu återstår ett tillfälle, så tag chansen! Info om anmälan här intill.

Vad fanns på tallriken?

Bland annat följande:

- Kantarellpaj
- Varmrökt renhjärta
- Torkat älgkött
- 7-årig balsamicovinäger

..och i glaset

Italienska viner, från Sicilien i söder till piemonto i norr.

Lokala leverantörer:

- Eskesta gårdsmejeri utanför Tierp, Vallgarnsgård (långtora)
- , Skogsbackens gårdsmejeri, Örsundsbro

Vinprovningar i höst

10 November

Sista provningen för hösten sker onsdag 10 november och då provar vi 4 röda viner tillsammans med ett smakprov på en mustig viltgryta med tillbehör – en chans för er som ännu inte smakat Fabian Flinks goda surdegsbröd som finns i Karins Skafferi. Kl 18.30 – 20.00. Pris 400:-

VI HÅLLER TILL i en fantastisk och unik miljö – Valvet i Stabby prästgård - som är som gjord för vinprovningar. Buss nr 9 mot Stabby, hållplats Stabby prästgård.

Anmälan till provningarna kan göras via www.uppsalavinkallare.se eller i Karins Skafferi, tel 018-55 56 37.

Antalet platser är begränsat så tveka inte för länge med anmälan.

Välkomna önskar
Camilla och Karin

Välkommen!
Teng med personal

Lunch Välj mellan 4 alt:
75kr Två olika husmanskost, spicey eller lunchsallad salladsbuffé, bröd, dryck, kaka

På fredagar bjuder vi på hemlagad efterrätt!

Kvällsmeny består av inte mindre än 20 olika rätter med inriktning Sverige och Thailand.
Läs hela meny på vår hemsida!

www.brostuganupsala.com
mån-fre 06-15
Fre-Lör 16-22
Sön 16-20.30

HUMAN *juristerna*
I LUTHAGEN

Viktig hjälp av riktiga jurister vid arv, gåva, testamente, äktenskapsskillnad

www.humanjuristerna.com

Kyrkogårdsgatan 8B, Tel. 018-129057

Professionell juridik på ett medmänskligt sätt.

Gången mellan Tiundaskolans huvudbyggnad och matsal/expedition med mera är praktisk när det regnar, intygar bland annat Eva-Britt Olsson, lärare i specialpedagogik.

Tiundaskolans roll i lärarutbildningen

I den avslutande delen om lärarutbildningen i Luthagen har turen kommit till Tiundaskolan. Under 60- och 70-talen övertog skolan den roll som Seminariets övningskola tidigare haft och blev därmed "Försöks- och demonstrationsskola" med direkt delaktighet i lärarutbildningen.

PÅ EXPEDITIONEN I Tiundaskolan hänger en tavla föreställande ett tegelbruk. Tavlan är målad av Göran Dahlgren, son till den i en tidigare artikel omnämnde professor Ossian Dahlgren. Göran var lärare, men kanske för en del äldre Luthagsbor mer känd som en mycket nitisk tidningsutbärare. Tegelbruket är S:t Eriks tegelbruk, som låg på den tomt där nu Tiundaskolan ligger. Som påpekats i ett tidigare nummer av LN var det mycket speciella tegelhuset på Geijersgatan 42 S:t Eriks lervarufabriks paradus.

S:t Eriks tegelbruk. Akvarell av Göran Dahlgren skänkt till skolan 1963.

TIUNDASKOLAN BYGGDES i början på 1960-talet. Den 9-åriga obligatoriska grundskolan hade genomförts och behovet av i första hand högstadieskolor blev skriande. I samma veva byggdes t. ex. Tunabergsskolan, Eriksbergsskolan och Gränbyskolan.

Folkkoleseminariet avvecklades successivt under tidigare delen av 1960-talet. Dess övningskola

hade utökats med att omfatta även högstadium. Höstterminen 1963 inrymdes årskurs 7 i Sverkerskolan. Skolan var inte anpassad till de krav man ställde på högstadieundervisning. Jag fick en tjänst på Seminariets övningskola med undervisning i biologi. Högstadiet var 6-parallelligt och jag hade biologi i alla klasserna. Det kan synas lätt att ha samma

kurs i sex klasser, men problemet var att hålla reda på vad man gjort i de olika klasserna.

FRÅN OCH MED höstterminen 1964 fick Uppsala Lärarhögskola. Den var en fristående myndighet och sorterade under Skolöverstyrelsen. Samtidigt blev Tiundaskolan Lärarhögskolans övningskola. Det innebar, att skolan fick en

viktig roll i utbildningen av ämneslärare.

Rektor för Tiundaskolan blev Karl-Erik Fahlgren, senare mer känd som skoldirektör i Uppsala. Fahlgren rekryterade lärarna och utan att tala i egen sak, fick skolan ett kollegium av meriterade och ambitiösa lärare. Tjänsterna var attraktiva, då det fanns både ekonomiska och undervisningsmässiga fördelar inbyggda.

Under 60-talet ökade behovet av lärare i rask takt. Lärarutbildningen gick för högtryck. På Tiundaskolan genomförde många lärarkandidater sin praktiska utbildning med lärarna som handledare. Ett fruktbart samarbete mellan Lärarhögskolans lektorer och Tiundaskolans lärare utvecklades. Stimulerande försöksverksamhet genomfördes. Bl.a. gjordes några av de första TV-inspelningarna av metodiska undervisningsprogram på Tiundaskolan.

Lägerskola på Gotland

Förväntansfulla elever och lärare innan avfärd. Under flera år på 60- och 70-talen genomfördes på vårterminen en veckas lägerskola på Gotland.

utbildningen

I TAKT MED att lärarutbildningen expanderade behövdes fler lärare på Lärarhögskolan. Ett flertal rekryterades ur Tiundaskolans lärarkår. För att metodiklektorerna inte skulle tappa kontakten med verkligheten, ålades de att ha viss tjänstgöring i den vanliga skolan. Jag och många med mig hade under ett flertal år minst fyra veckotimmar på Tiundaskolan. Det var både nyttigt och stimulerande att regelbundet konfronteras med verkligheten i klassrummet. Enligt min uppfattning har den kopplingen helt kommit bort i den nya lärarutbildningen.

NÄR JAG Började på Lärarhögskolan fick jag som kollega i biologi Anders Boierth, son till Uppsalas legendariska stadsträdgårdsmästare Per Boierth. Anders och jag utvecklade ett intimt samarbete med Tiundaskolan som bas. I regel gick det bra men ibland hände det oförutsedda.

VI UTVECKLADE Bland annat exkursionsmetodik. I Hammarskog fanns områden lämpade för naturexkursioner. Vid ett tillfälle

hade vi lagt ut en naturstig för våra klasser på Tiundaskolan. Våra lärarkandidater i biologi deltog också, detta för att visa konkret undervisning i fält. Den snitslade banan var väl förberedd, och Anders Boierth och jag tillsammans med lärarkandidaterna stod vid målet för att ta emot eleverna och se hur de hade lyckats. Men det kom inga elever. Vi väntade i det längsta men förgäves. Någon skämtsam elev hade snitslad om sista biten och slutmålet låg långt ifrån där vi stod. Det var naturligtvis förargligt, men samtidigt fick vi belägg för att teori och praktik inte alltid går hand i hand.

EFTER NÅGRA ÅR döptes Tiundaskolan om till Försöks- och demonstrationsskola. Försöksverksamhet och pedagogiskt utvecklingsarbete bedrevs. En särskild studierektor ledde arbetet.

Under några år ledde jag försök med lägerskola på Tiundaskolan. Genom min kärlek till Gotland förlades lägerskolan dit. Det var ett attraktivt val. De klasser som valdes ut, det var givetvis i första hand de klasser

Avslutning på Institutionen för Lärarutbildning (ILU) 1990. Herman Blom i främre ledet.

Klassträff årgång 1954. Bilden tagen 2010, 56 år senare. FOTO Olle Petterson.

Lägerskola på Gotland

Elever går naturstig.

Grupparbete hos gotländsk bonde.

Skoldirektören på Gotland visar gamla gotländska lekar, däribland hank, rövkrok och sparke bleistre.

Förberedelser inför resa. Herman Blom undervisar.

” Men jag tillåter mig ändå tycka, att kopplingen till verkligheten blivit sämre till förmån för teori och vetenskap. Det är lättare att undevisa utan elever!

GENOM SAMARBETET MED lärarutbildningen kunde verksamheten finansieras. Våra lärarkandidater deltog också, och fick uppleva hur det var att handskas med elever ute i fält och i stort sett 24 timmar om dygnet. Vid några tillfällen hade vi föräldrar med och även lärare i pedagogik. Att verksamheten uppskattades fick vi

jag hade undervisning i, ansågs privilegierade. Jag minns en morgon jag kom in i klassrummet och kunde läsa på svarta tavlan: ”Alla klasser borde få åka till Gotland på lägerskola!”

många bevis på i efterhand. Bl.a. berättade några föräldrar, att en grupp elever tagit cykelsemester på Gotland sommaren efter, för att på nytt få uppleva minnen från lägerskolevistelsen.

Tiunda IF har väl ingenting att göra med Tiundaskolan, men under mina år på skolan stod idrotten högt i kurs. Under ett och samma läsår hade jag som elever Lars-Göran Angesten, Peter Ahlund och Hans-Uno Persson, samtliga framstående fotbolls- och bandyspelare. Den som fortfarande är ett begrepp för Uppsala var Lasse Svensson, som till Gurra Svensson, och numera ett ledande namn i krogbranschen och dessutom ordförande i Sirius.

I **BÖRJAN PÅ 1970-talet** flyttades försöks- och demonstrationssko-

lan till Heidenstam. Det officiella skälet var, att Heidenstamskolan hade utrustats med en del nya pedagogiska finesser. Lokalerna ansågs också mer ändamålsenliga. Ryktesvis ansågs Tiundaskolan ha för bra elever för att svara mot den verklighet de blivande lärarna fick möta. Om detta spelade någon roll i samband med flytten må vara osagt. Klart är emellertid, att Tiundaskolan flera år fick bära frukten av den speciella standard Seminariets gamla övningskola erbjudit.

TIUNDASKOLAN HADE härmed spelat ut sin medverkan i den direkta lärarutbildningen. Nu har alltså all lärarutbildning lämnat Luthagen. I Bläsenhus ska nya lärare präglas som är mer anpassade till nya idéer och nya krav. Det

är inte alltid och långt ifrån rätt att påstå, att det var bättre förr. Men jag tillåter mig ändå tycka, att kopplingen till verkligheten blivit sämre till förmån för teori och vetenskap. Det är lättare att undevisa utan elever! ☹

TEXT HERMAN BLOM

FOTNOT: Detta var sista delen i artikelserien ”Skolor i Luthagen. Tidigare artiklar finns i nr 2 och 3. Alla nummer finns för nedladdning på luthagsnytt.se.

Herman Blom.

Spessito

VIN & MAT

Snart öppnar vi!

Ringgatan 35 tel.018-514000

Birgitta Emanuelsson, nyinflyttad på Geijersgatan, parkerade lyckligt ovetande i en dold T-korsningen. Luthagsnytt's utsände upplyste om faran och tog tillfället i akt att låta Birgitta illustrera ett varnade exempel med en färsk p-bot (fotografens!) i sin hand.

Två viktigaste p-reglerna för luthagsbilisten

Parkera inte:

- 1) mindre än 10 meter före ett övergångsställe/väggkorsning.
- 2) i en T-korsning närmare än tio meter från den korsande körbanans ytterkant.

På ringgatans högra sida mellan Sibyllegatan och Tiundagatan går det bra att parkera.

I korsningen Geijersg/Viktorigag har kommunen ställt upp ett cykelstall. Framsta tanken med stället var att det skulle ta bort möjligheten att felparkera (inom 10 meter till korsningen).

Parkeringsbristen i Luthagen

Var och varannan dag blir bilar lappade på exakt samma ställen i Luthagen. Det är framförallt bilar som står för nära övergångsställen eller gatukorsningar. Och det finns oftast ingen skylt, inget streck, ingen markering som varnar bilisten om faran.

MAN KAN INTE låta bli att undra om det inte är en medveten strategi från kommunens sida som kan inbringa lite sköna slantar till kommunbudgeten. Enligt Kurt Auoja, parkeringsansvarig på Gat- och trafikkontoret, kunde inget vara mer felaktigt:

– Felparkeringsavgifterna är kaffepengar i sammanhanget. Det rör sig om 8-9 miljoner för hela Uppsala. Sen får du dra ifrån ca 7 miljoner i kostnader för den personal och administration som tillsynen kräver. Detta kan jämföras med avgiftsbelagda parkeringar som drar in ca 40 miljoner per år.

KURT ERKÄNNER dock att parkeringssituationen i Luthagen är ett problem:

– De flesta felparkerade bilar

beror på brist snarare än något annat. Kommer man hem sent är det kämpigt att hitta en plats. Till slut ger man upp och ställer sig där det är ledigt, till exempel för nära en gatukorsning.

KUNDE MAN inte vara lite tydligare med att markera avsnitt längs gatorna där det är parkeringsförbud?

– Vi har diskuterat att markera upp till exempel Geijersgatan tydligare, säger Kurt, men det är kostsamt och kräver en hel del skyltar och streck i gatan för att fungera.

– I korsningen Geijersgatan/Viktorigatan har vi dock fört upp ett cykelstall innan korsningen, vilket hindrar bilister från att parkera fel.

OM MÅNGA felparkeringar beror av plastbrist förekommer även att bilisten faktiskt inte ser något fel. Ett exempel är den förrådiska T-korsningen vid Geijersgatan/Köpmangatan.

Jag har själv blivit lappad i denna korsning och var och varannan dag ser jag andra lappade bilar på den här platsen. Det förrådiska med detta T-kors är att man inte uppfattar det som en korsning eftersom Köpmangatan inte är mer än knappt hundra meter och lite trafikerad. Varning utfärdas!

TROTS PARKERINGSBRISTEN finns det platser i Luthagen som få bilister utnyttjar. Ett exempel är Ringgatan mellan Sibyllegatan och Tiundagatan. Längs vänstersidan är det tillåtet att stå

eftersom Ringgatan här inte är huvudled.

– Om någon är först med att parkera längs det avsnittet, kommer nog fler att följa efter, siar Kurt.

Även den större parkeringen vid Tiundaskolan på motsatt sida är allmän pakering och inte bara en personalparkering.

Om inget annat anges gäller 24h-parkering på längs gator och på allmänna parkeringar. Kurt avslöjar dock att det inte är något som "p-vakten ska prioritera" eftersom trafikfarliga uppställningar är tillräckligt resurskrävande att kontrollera. P-böter för långtidsparkeringar utfärdas istället ofta efter det att närboende har ringt och klagat.

Per Jonson

Den här bilden står för nära övergångsstället. Avstånd mättes till ca 6-7 meter. Det blir böter direkt.

Stig Söderström, Götgatan, med kineshunden Vilja, ger ett tips åt stadsplanerarna som säkert skulle göra många bilister glada:
 – På Borgholm, där jag kommer ifrån, har de märkt upp med ett vitt streck på de avstånd där gränsen för parkering går, tex före ett övergångsställe. Är det fel sida strecket blir det böter. Enkelt och tydligt!

T-korsningen Geijersgatan/ Köpmangatan. Det finns gott om platser längs med högersidan som inte tycks störa trafiken nämnvärt. Här råder dock p-förbud!

En ny busshållplats längs med Geijersgatan har tagit bort 3-5 tidigare tillgängliga p-platser. Här parkerar många för nära busshållplatsen. Avståndet måste vara minst 10m.

Nelins

Frukt & Grönt - Alltid till lägsta dagspris!

Livsmedelsbutiken i Börjetull!

Brud-orkideé
2 stänglar
135kr/st

Cyklamen
i olika storlekar
fr 37,50kr/st

Solrosfrö
Påse 4kg el.
säck 20 kg

ÖPPET:

Mån-Fre 9⁰⁰ - 18⁰⁰
Lördag 9⁰⁰ - 15⁰⁰

Vallongatan 4 (Buss 13, Börjetull)
Tel. 55 61 50 www.nelins.se

Helservice Cykeltillbehör Kompetent personal

DBS Urban 233
Godkänt lås,
belysning, korg
samt navgenerator
Nu 4295kr
(Ord. pris 4995kr)

SVÄNG FÖRBI OSS!
Just nu har vi flera cyklar till
BRA PRISER

Runneviks Cykel
Syslomansgatan 30
753 23 Uppsala
018-52 60 00

Öppettider:
Månd. – torsd. 08:00 – 18:00
Fred. 08:00 – 17:00
Lörd. 10:00 – 13:00

Antikt & Begagnat

□ **CAPELLA SECOND HAND**
Rackarbergsg. 10. Tel: 50 45 40
Öppet: Må-To: 11-18; Fr: 11-16;
Sista Lör/mån 11-15.

□ **SIRIUS LOPPMARKNAD**
Sturegatan 5
Tel. 018 - 51 11 70
ÖPPET: Mån-Tor 10-18,
Fre 10-17, Lör 11-15

□ **STORT & smått SECOND HAND**
Svartbäcksg. 62 C
070 54 14 794
Tis 10-12 o 13-15. Ons 14-17
Tors 14-17 och 18-20

Bil & Däck

□ **HYDRO**
Klangsg. gränd 2
Tel: 54 80 50

□ **EL & FRAMVAGNSSERVICE**
Fyrsvallsgatan 26
018-51 16 00
elofram@gmail.com

□ **BÖRJETULLS DÄCKVERKSTAD**
Seminarieg. 30
Tel: 018-51 01 70

Blommor

□ **FYRA ÅRSTIDER**
Börjegatan 56A
Tel. 018-555 223

Vill du också vara med
på Uppslaget?
Kontakta Mats Hallor på
tel. 0733-788 758

Bostadsförmedlare

□ **RIKSMÄKLAREN**
Vaksalag. 5
Tel. 13 98 50

□ **SVENSK FASTIGHETS FÖRMEDELING**
www.upsala.svenskfast.se
Tel. 018-17 25 80

□ **ALMTUNA FASTIGHETSBYRÅ**
018-14 55 48 & 0703-14 55 48
www.almtunafastighetsbyra.se

Detaljhandel

□ **SANDAHLS**
Skolgatan 33 B
Tel. 018-14 15 50, 14 15 55

□ **VÅLAMAGASINET**
Tel: 018-65 03 70

Husdjur

leg. vet. Ann Hammarberg
□ **EKEBY'S DJURPRAKTIK**
Ekeby bruk, ingång A34
Tel. 55 77 33

□ **FYRIS ZOO**
Zoobutik med inackordering
Stabby Allé 13A
Tel. 14 70 84

Juridik, Arv & Begravning

□ **HUMANJURISTERNA**
Kyrkogårdsgatan 8B
Tel. 018-129057
www.humanjuristerna.com

Kapital & Finans

□ **HANDELSBANKEN LUTHAGEN**
Ringgatan 35
Tel. 018 - 57 22 30
www.handelsbanken.se/luthagen

□ **SWEDBANK**
Geijersgatan 14
Ring oss och boka tid:
Tel. 018-17 36 36
www.swedbank.se

Kropp, Hälsa & Skönhet

□ Börjegatan 66
Tel: 51 28 00
www.antonisgym.se

□ **FAMILJEDOKTORN**
Telefon vard: 018 - 55 16 66
Syslalomang. 15 B
www.familjedoktorn.se

□ **FRISÖR PIA FRIBERG**
Börjegatan 52
Tel: 54 48 50 el. 51 38 20

□ **HYPNOS & TAKTILMASSAGE I UPPSALA**
Svartbäcksgatan 37 b
Telnr. 0706 64 37 23
www.majoz.se

□ **REHABCENTRUM**
Sturegatan 1
Tel. 504240
www.rehabcentrum-ua.se

SALONG LUTHAGEN

□ **FRISÖR/NAGELVÅRD**
Börjegatan 52
018 - 55 00 20
Välkomna önskar Sofie & Co

□ **SWECKO GLOBAL MILJÖ & HÅLSA**
Skapa Ditt eget Hälsohem
Vi har produkterna
0708-32 36 21 www.swecko.se

□ **QI-NIKEN HÄLSOCENTER**
Svartbäcksgatan 50 H
Tel: 073-687 21 50
www.qi-niken.se

Mat, Livs & Catering

□ **BEST OF SPAIN**
Spanska delikatesser
Geijersgatan 14B / 018-4447157
www.bestofspain.se

□ **GODA MACKAN**
Tegnerg. 8
Tel: 51 26 50

□ **KARINS SKAFFERI**
Delikatesser, sallader & smörgåsar
Färskt bröd och kaffe
Geijersgatan 15. Tel: 55 56 37
www.karinsskafferi.se

Ayakos Sushi

亜矢子寿司
UPPSALA

RESTAURANG & TAKE AWAY
Geijersgatan 14

Mån-tor: 11.00-21.00
Fredag: 11.00-22.00
Lördag: 12.00-22.00
Söndag: 12.00-21.00

Tel: 018-50 80 81
www.ayakossushi.se

Alla vardagar 11.00-15.00.

Varmt välkomna önskar
vi på Ayakos sushi!

Goda
Lunch
Nyheter!

KONSUM

- **KONSUM RINGGATAN**
ÖPPET mån-sön 9-22

- **LUTHAGENS LIVS**
www.ica.se/luthagens_livs
Tel: 56 56 56

- **WWW.MARIASMIDDAG.SE**
Vi hjälper dig med middagen till vardags eller fest.
Tel. 0704 44 80 38

- **NELINS FRUKT & GRÖNT**
Vallongatan 4
Tel. 53 34 44, 53 34 38

Nöje & Nyttä

- **UPPSALA SKIVBÖRS**
Svartbäcksg. 39
Köper CD & LP odyl.
Tel. 131344
E-post: skivbors@telia.com

- **MYSTORY FÖRLAG**
Ger skrivhjälp, gör presentbok.
"Ge bort historien om ditt liv!"
Tel 258365 mystoryforlag.se

Vill du också vara med på Uppslaget?
Kontakta Mats Hallor på
tel. 0733-788 758

- **STABBY PRÄSTGÅRD FEST & KONFERENS**
Bokning 0708 54 06 41
fest@stabbygarden.se
www.stabbygarden.se

Restaurang & Café

- **CAFÉ BROSTUGAN**
Börjegatan 51
Tel. 54 24 38

- **SAVOY**
Ringgatan 35
Tel. 54 09 00

- **KONDITORI TRIANON**
Svartbäcksg. 83
Tel. 26 04 50

- **JAVA**
Asiatisk restaurang
Svartbäcksg. 68
Tel. 23 85 76

Sport & Fritid

- **FYRISHOV**
Idrottsg. 2
Tel: 727 49 50 (Reception)

- **LEFFES CYKEL**
Sibylleg. 9
Tel: 53 60 45

- **RUNNEVIKS CYKEL**
Syslomagatan 30
Tel: 018-52 60 00

Städ & Hantverk

- **AFSARS SYATELJE**
Geijersgatan 40A
Tel 52 51 09 el. 076-236 89 27
www.afsarssyateljé.com

- **MÖBELACCENT**
Sibyllegatan 18 A
Tel 12 19 30

- **JMAB**
Elinstallationer
Tel: 018-56 70 40

- **LUTHAGENS KAKEL**
Allt inom kakel och Klinker
073-0467780 el 018-255680

- **LUTHAGENS STÄD & FÖNSTERPUTS**
018-36 49 51 & 070-370 57 97
luthagensstad@telia.com

- **RITSCHER'S SKOMAKERI**
Prästgårdsg. 1
Tel. 55 80 32

- **UPPSALA HANDKRAFT**
Hemslöjd och konsthantverk
Syslomagsg 6!
Mån-fre 10-18 Lördag 11-16
Tel 018-12 86 17

- **UPPSALA HEMSERVICE**
Hjälp med allt i hemmet
Tel 070 662 1494
yngve@uppsalahemservice.se

- **HEMSERVICE**
Du väljer, vi utför.
Tel 018-71 10 50

Övrigt

- **STÖDUNDERVISNING DYSLEXITRÄNING**
erbjudes av erf. lärare
tel: 39 83 28

- **MODERN KONST, MUSIK OCH PRESENTSHOP**
i vacker 1800-talsmiljö.
Öppet: Tis o. tors 15-17, Sön 15-18
Skolgatan 7 Tel 018-432 01 94
www.pederstrandh.se

- **PELLE SVANSLÖS HUS**
Sagomuseum och café på promenadavstånd.
ÖPPET: Tis-Fre 12-16.
Lör-Sön 11-16.
Tel: 018-60 26 00.

- **RAMIRENT**
Söderforgatan 1
Tel: 018-18 43 00
www.ramirent.se

Laga Ditt stenskott från 0:- till 200:- beroende på försäkringsbolag

Boka även tid på
www.rydsbilglas.se

Ring och boka tid 020-355 355
3 verkstäder

Svartbäcken
Svartbäcksgatan 75
018-600 840

Vi finns även på: **Boländerna** 018-600 800
Fyrislund 018-101 540

Spårvagnshallarna på Dalgatan vid Norra Station efter branden år 1945. Enhagen i bakgrunden. Idag ligger här äldreboendet Ramund. FOTO Frisks Foto

Spårvägen i Uppsala

Spårvägen i Uppsala öppnades 1906. Vagnhallen låg vid Dalgatan nära norra station. Invigningen 1906 skedde på Stora torget. Uppsala fick spårväg ungefär i samma period som ett antal andra städer. som jämförelse kan nämnas att Norrköping fick sin spårväg 1904 och Gävle 1909.

Under de år som Uppsala hade spårväg var spårvägsnätet förhållandevis väl utbyggt i förhållande till hur staden såg ut. Men ett problem fanns: spårvägen var till stor del enkelspårig. Det blev trångt på en del håll då det var linjer med ett spår och saknade mötesspår. Detta gjorde att man redan tidigt tyckte att det var snålt tilltaget.

Vagnhallsbranden på Dalgatan

När vagnhallarna på Dalgatan brann var det ett förödande slag för Uppsala spårtrafik. I princip hade hela Uppsalas kollektivtrafik förstörts på ett ögonblick. Niklas Bygdestam, trafikhistoriker, menar att det inte alls är omöjligt att Uppsala, liksom Norrköping och Göteborg, hade haft spårväg än idag om branden inte hade skett.

DET VAR PÅ midsommarafton 1945 som vagnhallen vid Dalgatan brann upp. En stor del av vagnparken gick förlorad under branden och hela spårvägen blev alldeles lamslagen. En akut vagnbrist uppstod och hela Uppsalas kollektivtrafik hade förstörts på ett ögonblick. Det värsta var också att vagnarna inte heller var försäkrade. Det gjorde att det blev rent ekonomiskt ännu svårare att ställa i ordning det som gått förlorat.

EFTER ETT TAG lyckades man tillfälligt att reparera skadan temporärt. Ett antal begagnade vagnar köptes in från Danmark som användes i Uppsala tillsammans med det fåtal vagnar från Uppsala som överlevde branden. Trots detta kan man säga att branden dömde ut Uppsalas spårvägar.

Under andra halvan av 1940-talet ansågs spårvägen omodern

och man satsade inte på nyutveckling av denna. Inte heller Uppsalas då nybyggda områden fick heller spårvägslinjer. Det som ansågs vara framtiden

var bussar. Därför utvecklades spårvägen successivt och till slut lades den ner helt och hållet 1953.

Under samma år köptes en ny typ av bussar in som var större och hade en konduktörsplats i bak. Konceptet innebar att man med större bussar och som var bemannade på samma sätt som spårvagnar var på den tiden då helt skulle ersätta spårvagnarna. Dessa bussar var förövrigt mycket moderna för sin tid.

” Det är trots detta inte omöjligt att Uppsalas spårvägar också hade överlevt ända fram till idag och kanske fortfarande varit i drift om vagnhallen aldrig brunnit.

VAGNHALLSBRANDEN KAN ALLTSÅ helt klart sägas vara det som dödade spårvägen i Uppsala i förtid. Troligen hade spårvägen levt i alla fall betydligt längre om denna brand

inte hade skett. Därför var detta en större katastrof än man då kunde föreställa sig när detta skedde. Det är omöjligt att säga hur länge Uppsala skulle haft kvar spårväg idag om branden inte hade skett.

Många andra städer i Sverige förlorade spårvägen under 1960-talet. På den tiden ansågs nämligen spårväg rent allmänt som något omodernt. 1967 skedde högertrafiksomläggningen. Detta

år lades ett antal spårvägar ned. Man använde högertrafiksomläggningen som ett argument för nedläggning. Men troligen var det snarare så att man ändå hade lagt ned spårvägarna under 1960-talet men passade på att genomföra det just i samband med högertrafiksomläggningen för att det ändå innebar ett ingrepp i trafiken.

Ett exempel på hur det hade sett ut om inte högertrafiksomläggningen hade ägt rum kan man se i Danmark. Där har man alltid haft högertrafik men trots detta lades spårvägarna ned i en enorm omfattning under samma tidsperiod. Det är trots detta inte omöjligt att Uppsalas spårvägar också hade överlevt ända fram till idag och kanske fortfarande varit i drift om vagnhallen aldrig brunnit. Norrköping och Göteborg har kvar spårvägarna och dessa städer kan ju sägas vara ett par jämförbara städer med

I slutet av dalgatan, till vänster om cykelvägen innan tunneln under järnvägen, står en kontaktledningstolpe från spårvagnstiden kvar. Den uppfördes troligen 1906 och är den enda kvarvarande ledningsstolpen i hela Uppsala.

Spårvägens "luthagslinje" passerade Domkyrkan längs Akademigatan och svängde vänster på Sysslomangsgatan ut mot Luthagen. På Konsistoriehuset vid huvudentrén till kyrkan sitter en kontaktledningshållare kvar på fasaden.

Uppsala. Och kunde det överleva där kunde det faktiskt inte vara omöjligt att det även överlevde i Uppsala. Men det är omöjligt att spekulera i hur det hade gått om inte branden skett. Helt klart är i alla fall att det var branden som dödade spårvägen i Uppsala.

DET FINNS NÅGRA enstaka kvarlevor från den här tiden. Vid Dalgatans slut vid Norra station finns det kvar en kontaktledningsstolpe. Denna får inte heller tas bort utan är K-märkt. På vissa hus i stadskärnan finns det kvar hållare på husfasaderna som har hållit upp kontaktledningen. Bland annat kan man se detta på några byggnader vid Stora torget och på Svartbäcksgatan om man tittar mycket noga på fasaderna. Det finns också en spårvagn från Uppsala som man kan se. Denna finns dessvärre, för oss uppsalabor, på ett museum i Malmköping.

Men vagnen är i gott skick och visar hur gamla spårvagnar såg ut i Uppsala då det begav sig.

Det finns också en före detta dansk vagn kvar i livet. Denna har stått uppställd i Sverige på någon plats i många år och förfallit. Vagnen köptes sedan för några år sedan av en grupp danskar som tog tillbaka vagnen till Danmark. Den är idag återställd till dansk ursprungsskick. Men danskarna som har hand om vagnen är väl medvetna om vagnens förflutna i Uppsala.

EN AV DE nämnda bussarna som köptes in i samband med spårvägens slutliga nedläggning finns också kvar idag.

Den finns här i Uppsala och körs som veteranbuss och själv kör jag ibland med just den bussen.

☞ NIKLAS BYGDESTAM

Café & Second hand

Kooperativet
Capella
Rackarbergsg. 10 bredvid Folkes Livs

Vi har både
hämtservice
och utkörning

Massor av
nyinkomna
möbler

Tänk
klimatsmart
- Handla hos
oss!

Dessutom husgeråd,
prylar, & leksaker,
skivor & böcker

Hembakad vaniljbulle
med valfritt kaffe 20:-

Öppetider:

Mån-Tors 11 - 18

Fredag 11-16

Sista Lörd
varje mån. 11-15

Tel: 50 45 40

www.coopcapella.se

Välkomna!

Träffpunkt Ramund

För dig som är 65+

Måndag – fredag 8.30 – 16.00

Dalgatan 3

Alla är välkomna som vill få en stunds sällskap, ta en kopp kaffe eller delta i de aktiviteter som erbjuds.

Du som besökare kan påverka programmet med egna idéer och förslag på aktiviteter.

Programblad för varje månad finns på:

Telefon: 727 64 14

www.vardochbildning.uppsala.se

Välkommen

Carin & Maud

VÅRD & BILDNING

Generalisera mera, ya pricks'!

SVART ELLER VITT, bra eller dåligt, stor eller liten? Vad väljer du, rätt eller fel?

Utelämnandet av nyanser i t.ex. en argumentation är något som (med rätta), kräver en förklarande upplysning därom, likt: "Nu generaliserar/ -ade jag", "I stora drag..." o.s.v.

MED DETTA SAGT vill jag nu vurma för den så dåligt ansedda generaliseringen. Ärligt talat, hur roligt vore det om vi alla gick runt med precisa fakta och hasplade ur oss korrektheter till höger och vänster i tid och otid? Den första och sannolikt största konsekvensen skulle bli att alla våra fördomar skulle avskaffas och därmed beröva oss cirka 99 procent av samtalsämnen runt köksbord och bardiskar världen över. Och för den redan talträngde kan man ju bara föreställa sig vilket nackskott på, exempelvis, raggarrundan detta vore. Även jag, som snarare

kan sägas lida av mundiarré (alltså, motsatsen till trögtalad), skulle hamna i en klart prekär sits om en firtrunda skulle företas under sådana premisser.

En generalisering förutsätter två antiteser; ett antingen eller. Men nog är det väl så att en dialogs generaliseringar oftast föder nyanser.

Ett intimt möte mellan en kvinna och man kan resultera i ett (och ibland flera), barn. På samma vis, även om det är mer sannolikt, lär en (eller flera), nyanser komma ur en noggrant genomlyst/diskuterad generalisering. Så, fram för fler generaliseringsavkommor och därmed punkterade fördomar.

Nu till hathissen

Jag skulle nog beskriva mig själv som en snäll snubbe med stort tålmod och, snudd på, naiv tilltro till mina medmänniskor. Men denna snällhets ständigt närvarande kontrahent *hatet* (generellt uttryckt), äger en expresshiss i

mitt sinne. Stress är en faktor som definitivt påverkar hastigheten på nämnda vredens hiss. Upp kommer, snabbt som 17, en liten djävul när t.ex. en bilist "inte hittar" sin blinker men svänger ändå – och därmed sätter käppar i det kollektiva trafikflödets hjul. *Wake up, ya prick!*

Jag blir oxtokig när bilförare pratar i mobiltelefonen och därmed framför sitt fordon med samma avsaknad av precision som en enbent tusenfoting kan förväntas ha på ett inoljat granbarr. *Hang up n' drive, ya prick!* Förundrat irriterad blir jag när somliga har tid med att "kapa" min iPhone. *Get a life, ya pricks!*

Och riktigt rejält lackar jag till när våra folkvalda vägrar ta debatten och därmed öppnar vägen för (i det aktuella fallet), ett främlingsfientligt parti i riksdagen. Sedan när blev tystnad ett bra sätt att bemöta argument i ett land där åsikts-, religions- och yttrandefrihet råder? *Speak up, ya*

pricks!

Jag härsknar till när stans polishus under vinterhalvåret lyser ikapp med Cape Canaveral vid en raketuppskjutning. Vari ligger poängen med att ha fler adventsstakar än det finns fönster i fasaden när det samtidigt talas om energisparande? There's a question for ya, pricks!

Allra mest förbannad blir jag dock när undertecknad – allt som oftast och mer eller mindre medvetet – lyckas placera sig i kölvattnet på den egna planeringen. Som den obotliga tidsoptimist jag är spåker jag mitt översensitiva samvete gång på annan och adresserar härmed frågan till mig själv: *How stupid can the prick called me be?!*

*Peder "the prick" Strandh
©reativist*

Peder Strandh är luthagskreativist med atelje på Skolg 7. Besök pederstrandh.se för mer info.

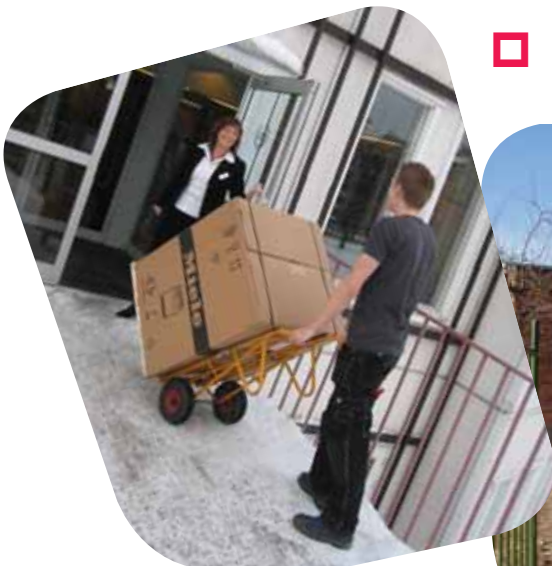
Auktoriserad Mieleverkstad sedan 2002
Grundades 1990

Din lokala elektriker!

Med lång erfarenhet inom vitvaruservice
och elservice.

Utför reparation, service & installation åt företag och privatpersoner

- Hushållsservice
- Miele Tvättstugeutrustningar
- Styr- och Regler
- Elservice och ROT-arbeten
- Nyproduktioner
- Data- och larminstallationer
- Luftvärmepumpar

JMAB på väg med ny miele-diskmaskin
till Ekonomikum.

Börje Tull/Libroback
Husbyborgsvägen 9

Tel vxl 018-567040
Fax 018-567049
www.jmab.se

Madeline är sju år och går på Sverkerskolan. Hon gillar pannkakor och favoritfärgen är grön. Efter skolan springer hon gärna omkring med Molly ett tag på gården. Madeline har också en kanin som heter Flora.

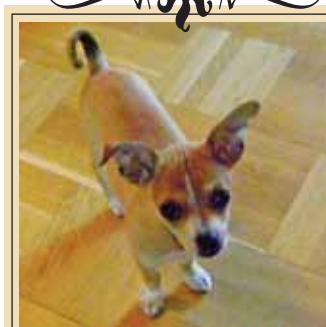
SERIE DEL 13

Jag och min hund

What's up här då?

Chihuahua

Ursprungsland: Mexico.
Uppkomsttid: 1900-tal
Första/nutida användning: Sällskapshund
Genomsnittlig livslängd: 14-18 år
Mankhöjd: 15-23 cm
Vikt: 0,5 och 3 kg
Färger: Flera olika färgsättningar.
Källa: Bonniers stora bok om hundar, Bonniers stora hundlexikon.

Chihuahuan Molly älskar grönsaker

Madeline var fyra år och hade sett en chihuahua på bild för första gången: – Mamma, jag vill ha en Chihuahua! Senare: – Mamma, när ska jag få en Chihuahua!

TVÅ ÅR GICK och plötsligt blev drömmen verklighet. Molly, åtta veckor, trippar för första gången nyfiket omkring i familjen Walls vardagsrum på Börjegatan

Familjen kommer ursprungligen från Portland Oregon och Mamma Jennifer följde kärleken till Sverige för fyra år sedan.

MOLLY ÄR UNGEFÄR 25% Jack Russel. Jennifer beskriver henne som en Jack Russel i en liten chihuahua-kropp.
– Hon är full av energi. På gården springer hon i greyhound-fart.

NÄR DET KOMMER till maten är Molly lite speciell:

– Jag har mini-morötter till barnen, berättar Jennifer, men Molly äter upp alla om hon får chansen.

Ja, frukt och grönsaker är det som gäller för chihuahuan Molly. Röd paprika är en favorit liksom äpple. Och yoghurt!

FAMILJEN WALLS sänggående är ett smärre kaos. De sover alla i samma säng. Mamma Jennifer, barnen Madeline och Jax samt

Utmattande sängrutiner hos familjen Wall!

Molly såklart.

Madeline och lillebror Jax, fyra år, hoppar omkring i sängen med Molly i mitten tills de är

helt utmattade. Därefter går Molly och vaktar vardagsrummet. Hon skäller till och från i en kvart. Sen får det vara bra och hon lägger sig med de andra. Molly kryper upp under täcket vid fotändan och rullar ihop sig till en snäcka. I hela elva timmar kan hon ligga under i denna position. Och det är ofta först när man lyfter på täcket som hon tycker att det kan vara nog och går upp.

CHIHUAHUAER KAN, liksom Molly, ibland vara lite "snippy" eller "smug". Lite så där fisförnämt prinsesspa-ärten.

Mellan Molly och Jax pågår en liten beef. Molly tycker om att bita sönder däckan på Jax leksaksbilar. Men vad värre är: hon är mycket förtjust i Jax napp.

Och när hon väl fått tag på den är det stört när omöjligt att få tag i vare sig Molly eller napp.

Molly brukar också trasha gosedjur när hon får chansen.

Här är en bild på Molly när hon är lite "smug".

Om de är tre gånger så stora som henne själv spelar ingen roll.

Men innerst inne är nog Molly en riktigt snäll tjej som älskar sin familj!

☞ TEXT PER JONSON

Madeline har gjort en teckning där Molly dekoreras med en blomma! Om man lyfter på teckningen syns hela familjen. Det är från vänster Pappa, Mamma Jennifer, Madeline och lillebror Jax.

En av Mollys favoritplatser är definitivt kuddberget i sovrummet! Här försöker hon hitta den högst belägna punkten.

Mollys socktröja! Den kommer väl till pass när höstrusket sätter in.

Eftersom brodern Jax inte är hemma när Luthagsnytt kommer på besök får Madeline visa ett foto av honom som hänger på ytterdörren istället.

Dags för en tupplur.

Ny kontorschef

Vår nya kontorschef Birger Kristiansson börjar hos oss den 3 november.

Dina nycklar till banken

För oss är det självklart att du kostnadsfritt ska kunna utföra dina bankärenden när och var som helst.

Har du alla nycklar till banken?

- Bankkontoret
- Internet
- Telesvar
- Mobiltjänst

Uppsala Luthagen
www.handelsbanken.se/luthagen

Handelsbanken

KONDITORI Savoy

Familjeföretag sedan 1959

Alltid gott om bakverk och tårter!

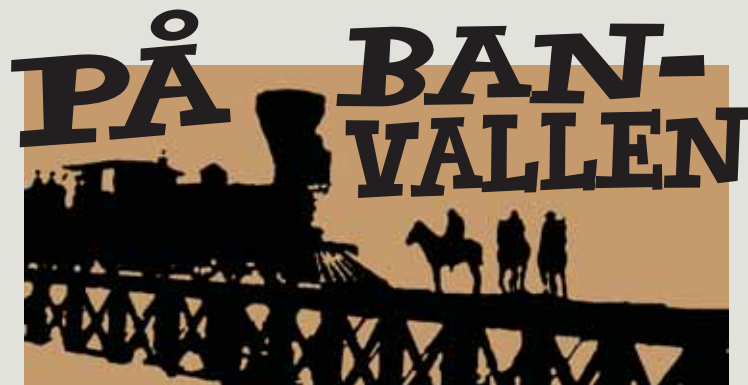
Latte, Capuccino & Espresso
 Avnjut i vår servering eller ta med en kopp!

Dagens Soppa! med hembakt bröd

Välkommen

ÖPPET:
 Vard 8-18, lörd 9-15
 Tel 54 09 00
 Ringgatan 35
www.konditorisavoy.se

FRI PARKERING UTANFÖR DÖRREN!

Luthagsnytt's På Spåret-tävling med Jonas Tengborn

TÄVLING:

Vad vet du om Sverige?

1. Vilken svensk tidning utsattes för ett svårt attentat i mars 1940?

- 1 Piteå-Tidningen
- X Norrskensflamman
- 2 Dalademokraten

2. Hur stor del av Sveriges yta ligger norr om polcirkeln?

- 1 5%
- X 15%
- 2 25%

3. Vilken stad i Sverige fick den första gatubelysningen?

- 1 Härnösand
- X Stockholm
- 2 Malmö

4. Bellman har bland annat skrivit Fredmans epistlar. Vilket yrke hade denne Fredman?

- 1 Vårdshusvärd
- X Urmakare
- 2 Kittelflickare

5. Vilken Svensk polis tog tre OS-guld och nio EM-guld under 1930-talet?

- 1 Arne Borg
- X Martin Lundström
- 2 Ivar Johansson

Tre OS-guld?

6. En svensk konstnär bekostade Sveriges två första stridsflygplan. Vem var den genreöse donatorn?

- 1 Carl Larsson
- X Isaac Grünewald
- 2 Anders Zorn

7. Selma Lagerlöf hade en unik kylarprydnad på sin bil. Det var en sak som hade ett tydligt samband med en av hennes mest populära böcker. Vad föreställde kylarmärket?

- 1 Nils Holgersson ridande på sin gås
- X En präst i en predikostol
- 2 En skotsk legosoldat

8. Vilken känd svensk försvarade de personer som anklagades för häxeri?

- 1 Carl von Linné
- X Urban Hjärne
- 2 Olof Rudbeck d.ä.

Rätta svar i nästa nummer!

Hemlig gåva till det/de bidrag som har flest rätt!
Adresser på sid 23.

Resa 1 (Vart är vi på väg?)

10 p: Vi lämnar regional centralort med trädanknytning för resa söderut mot stad vars namn ger antydning om hälsopåverkad sjöfågel.

8 p: Vi passerar ort känd för fyra berömda fotbollsbröder. Namnet på nästföljande ort rimmar på brödernas namn i bestämd form.

6 p: Ungefär halvvägs kommer vi till stad vars namn associerar till rovfågelsskydd i vattenmiljö.

4 p: Vi åker genom trakt vars namn är motsatsen till lågt inland. På resmålet har domen betydelse, kanske inte juridiskt men ändå.

2 p. Området vi åkte igenom på 4 poäng är känd för mat som vissa betraktar som en gastronomisk höjdpunkt, andra som sanitär olägenhet.

1 p: Vi har rest längs med E4:an från en residensstad till en annan nämligen stiftsstad i Ångermanland.

Resa 2 (Vart är vi på väg?)

10p: Vi lämnar en av världens största hamnstäder för resa mot metropol med vattenrik logistik.

8 p: Vi reser i låglänt terräng från en kvinna till en annan

6 p: Landets nationalfärg för tanken till en frukt, tänk engelskt.

4 p: Resmålet mest kända idrottsklubb för tankarna till rengöring

2 p: Vår destination är berömd för sina många kanaler och då menar jag inte bara de på TV.

1 p: Vår resa avslutas i museernas och konstnärernas förlovade stad, en av världens mest frigiorda metropoler.

Vem skrev vad?

Rätta svar till förra numrets tävling:

- 1. Hjalmar Bergman
- 2. Astrid Lindgren
- 3. Selma Lagerlöf
- 4. Vilhelm Moberg
- 5. Fritiof Nilsson Piraten

Bland alla inkomna bidrag kan Luthagsnytt gratulera två vinnare:
Ann-Britt Castman
Laima Rosén

Vi skickar gratulationer och biobiljetter. Grattis till vinnarna!

- Tyger
- Rullgardiner
- Plisséer
- Stänger
- Lampor
- Belysningsramper
- Presentartiklar
- Blommor
- Sömnad
- Montering

Öppet torsdagar fram till Jul kl.17-20

Välkomna!

(Övriga tider enligt överenskommelse)

Svartbäcksgatan 69
Tel. 018-24 77 06

boka direkt på
www.okq8.se

från 519kr/4h

Lätta lastbilar och släp

Lätta lastbilar (B-körkort).
Släp från 120kr/3h.
Även hyrbilar, tex Toyota Yaris.

2kr/min

GDS-hallen

Både meck- och tvättplatser.

Nr.26 Fågelrapporten

av Roger Gyllin

Morgontrötta fågelskådare

Fåglarna är som vanligt vakna före mig. Det är svårt det där med att vara morgontrött men ändå vara fågelskådare. Senast var det uppsala-författaren Lars Sund som begrundade detta förhållande i boken "En morgontrött fågelskådares bekännelser".

I MIN UNGDOM hade vi regeln att man skulle vara ute redan trekvart före soluppgången. Och detta alldeles oberoende av årstid. Midsommar och jul gällde lika. Ungefär som många fritidsfiskare ville vara på sjön redan när dagen grydde i den fromma förtröstan att fiskarna högg bättre vid okristliga tider på dygnet.

Kom man ut i den första gryningen kunde man notera hur de olika fågelarterna vaknade en efter en; också fåglar är nämligen olika morgonpigga. Numera är dock solen som regel uppe långt före mig. Jag tröstar mig med att åren har lärt mig ungefär i vilken ordning fåglarna vaknar: trastar och rödhakar först, mesar och finkar senare.

JAG FÖRSÖKER KOMPENSERA mitt sena uppdykande i naturen med större koncentration på vad som

rör sig omkring mig. Sömnbrist befördrar inte koncentrationsförmågan. Det dröjde länge innan jag fattade detta enkla orsakssammanhang.

FÅGLARNA HAR ALLTSÅ varit i farten ett bra tag innan jag denna kulna oktobersöndag lyfter kikaren för första gången och spanar ut över Stabbsylätten. Vi närmar oss slutet av månaden och många arter har för länge sedan dragit sin kos. Lite tomt verkar det därför till en början.

Men vissa andra fåglar kommer istället. Snart hörs exempelvis en domherres mjuka vissling bortifrån prästgården. Den visslingen markerar nästan ännu tydligare än det gråkalla vädret att årets mörkaste månader är i antågande. Några sådana toner hör man nämligen aldrig i Stabby solvarma somrardagar.

Frostnubben över morgon i Stabbskogen

PLÖTSLIGT LANDAR EN flock om nästan 50 grönfinkar med rullande melodiska locklåten på banvallen. Denna fågel drabbades för ett par år sedan av en dödlig infektionssjukdom men tycks nu vara på väg att återhämta sig. Det är verkligen trevligt att se. Så inför vintern gäller det att ladda upp med rejält med solrosfrön på fågelbordet för denna storätare.

UTE LÄNGS VÄGEN till Hällby finns det i år ingen bärd av tistlar och kardborrar. Det innebär tyvärr att man inte kan få några närobservationer av steglitsar och gräsiskor, som med sina fina näbbar helt orädda sitter och plockar i sig fröna. Åtta gräsiskor, nykomna från Norrland, flyger visserligen över men konstaterar besviket att det inte är lönt att landa.

Kanske kan man till nästa år få be om lite mera hänsyn både

till fåglarna och till alla förbipromenerande som nu går miste om vackra fågelupplevelser!

SENAST JAG VAR här såg jag en annan norrlänning. Det var en tung, kontrastrikt tecknad fjällvråk som mödosamt kom dragande på hög höjd i den kraftiga motvinden. Men idag spanar jag förgäves efter ens den minsta lilla sparvhökane.

SÅ GÅR FÅGELÅRET vidare. Vissa fåglar flyttar till Medelhavsområdet och Afrikas savanner, andra kommer norrifrån istället.

Och är man lite observant kan man trots allt få syn på en hel del, även om man nu på äldre dar inte längre har alldeles samma dygnsrytm som fåglarna! ☺

”– Skvallret ökar sammanhållningen i Tibble”, säger Beata Fläderblad, initiativtagare till Skvallerbyttans dag i Tibble. **Läs senaste Hot News!**

Värdefullt fynd

Ett hyfsat kap gjorde Tibblebon Margit Eijerblom under en resa till Milano i förra veckan.

Fotbollsintresserad som hon är hängde hon med på en visning av Milanos stadion San Siro och fick därmed tillfälle att provsitta vår svenske Zlatans egen fätölj i Milans omklädningsrum. Där fann hon en jordnöt som sannolikt tillhört Zlatan, och Margit fick då det geniala infallet att lägga rabarber på nöten.

Väl hemkommen till Tibble lade hon ut nöten på Blocket och lyckades så gott som omgående att sälja den för inte mindre än 750 euro.

– Jag räknade faktiskt med att kunna göra en hacka på nöten, avslöjar fru Eijerblom för Luthagsnytt. Jag resonerade som så att kunde en person i England sälja Churchills löständer för 165 000 kr, så borde även Zlatans nöt kunna inbringa en hygglig slant, speciellt som nöten verkade var fullt ätbar.

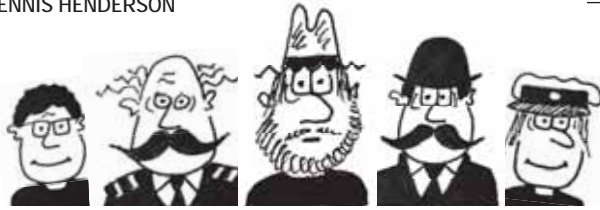
Självfallet tar tidningen avstånd för denna typ av fetischism!

– En del påstår att Zlatan själv är ett riktigt nöt.

Text och foto:
DENNIS HENDERSON

Nr 8.

Hot News från Tibble

Nyheter från i förrgår redan i övermorgon

Älgjakten går vidare En intressant debut som älgjägare gör Tibblebon Diana Larsson Nimrod. Som personlig coach har hon haft jaktveteranen Andreas Alinder från Gubbröra, mest känd som bumerangjägare.

– Det ska säkert gå bra i alla fall, säger Diana Larsson Nimrod, som älskar att knalla omkring i skog och mark.

– Jag har än så länge bara skjutit rygg, men jag räknar med att snabbt kunna förkovra mig.

Frusen kulturarbetare

Årets sista bouquiniste vid Tibbleån intogs i lördags för vintersäsongen. Han transporterade i så gott som djupfryst tillstånd till den näraliggande restaurangen Guldsyltan, där han frotterades med grova handdukar som dop-pats i konjak.

Den frusne boksäljaren lär ha kvidit: Nästa år ska jag sälja paraplydrinkar på Hawaii!

Förvisso står vintern för dörren!

Fränt omdöme

Här kommer månadens lakoniska rapport från vår tv-recensent:

”De kommersiella tv-kanalernas programutbud är numera så uselt att man ofta sitter och längtar efter reklamavbrotten.”

Rimligt krav

Feministiskt Initiativ (FI) i Tibble kommer att kräva att Svenska Akademien i sin nästa upplaga av ordlistan tar med ett nybildat ord

som länge har saknats, åtminstone av Tibbles feminister.

Så här säger feministernas taleskvinna Ragata Kvast till Luthagsnytt:

– Vi tänker skriva till Peter Englund – den ständige sekreteraren – att vi i rättvisans namn proppsar på att Akademien i sin nästa utgåva tar med det nedvärderande ordet *sladderbagge*, som får anses vara en pendang till det feminia uttrycket sladdertacka.

– Alla ska veta att män kan vara minst lika sladderaktiga som vi kvinnor.

Efterlängad dag

Nästa torsdag firas Skvallerbyttans dag i Tibble.

– Skvallerbyttorna har länge setts över axeln, säger dagens initiativtagare fru Beata Fläderblad. Skvallerbyttorna kan som få öka glädjen och trivseln med ett riktigt saftigt skvaller. Skvallret bilder tveklöst en agglutinerande cement som ger styrka och sammanhållning i en heterogen grupp.

– Den värsta ryktesspridaren i djurvärlden är tvivelsutan skvallerormen.

Avstängd fuskare

Idrottsstjärnan Sune ”Plösen” Fläs från Gubbröra har avstängts från alla former av idrott under det kommande året.

Enligt den anonyme anmälan sågs ”Plösen” i somras lukta på en vallmoblomma både länge och djupt. Ur vallmon utvinnes som bekant den lömska drogen opium. Om ”Plösen” avstängs torde rättvisa ha skipats.

Till Salu

Extrema herrjeans

Rejält ingångna. Har varit med om älgjakter och renskijning, asfaltsarbeten, beachparties och Kiviks marknad. Aldrig tvättade eller lagade. Avbetalning godtas. Svar till Superbyxor, denna tidnings kontor.

I nästa nummer

Det stormar kring lövblåsarna. ”Hopplöst att jobba i motvind!”

Roine Lindh på hopptornet i Stabby backe.

Backhoppningstornet

I förra numret av Luthagsnytt ställde en insändare frågan om backhoppningstornet som ska ha funnits i Stabby Backe.

Roine Lindh, boende på Luthagsesplanaden, lämnade ovanstående foto på redaktionen. Han kunde berätta att backtornet var ca 25 meter långt, ca 3 meter brett och ungefär 5 meter högt (vid uppgången). Själva

hoppet var ca 110 cm högt.

– Jag använde hopptornet 1956, berättar Roine. Bara de modiga vågade hoppa. Som längst hoppade jag 28 meter. Backrekordet var 33 meter. Uppsala kommun byggde tornet samt rev tornet på grund av röta.

Stort Tack Roine för fotot och upplysningarna

EFTERLYSES:

Vem kommer ihåg Stabby barnhem?

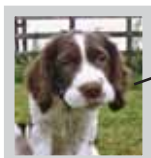
Hej!
Det är en hel del personer som har berättat om att de åkt i hoppbacken. Den tycks ha använts ända in på 70-talet. Men mot slutet av det decenniet började den förfalla. En 70-talist som lekte där som barn, minns hur man klättrade i det fallfärdiga tornet. Alldeles för farligt för 7-åringar kan man tycka. Var föräldrar tuffare på den tiden kanske?

På Stadarkivet har man ingen dokumentation om hoppbacken, men tipsar om "Idrottsklubben Eriksdal-Stabby", som kanske kan ha varit inblandad. Låt frågan gå vidare till läsekreten!

En annan fråga, som Hembygdsförningens studiecirkel gärna vill ställa till samma läsekreten gäller "Stabby

barnhem" som låg på Stabby Allé 13 och fanns på 1940-talet, kanske även tidigare och möjligen fram till 60-talet. Den som har något att berätta kan höra av sig till Anja Agelind på tel. 018-39 52 04 eller med e-post till kiki.rylander@gmail.com

Hälsningar
Kiki Rylander

Vill du vara med i serien "Jag och min hund"? Hör av dig till redaktionen!

**Tryck
saks
nisse**

www.trycksaksnisse.se

**Skriv en
insändare!**

Snabbt och enkelt på
www.luthagsnytt.se

SKAFFERIKARINS

Delikatesser från Norrland

Ätbara presenter

Närproducerat

Renkött

Sallader

Kaffe

Smörgåsar

Färskt bröd

Catering kan ordnas

Geijersgatan 15, 018-555637, 076-2624353

www.karinskafferi.se

Å så en limerick!

*Hösten är en fin tid för oss alla i Luthagen,
Stabby och Rickomberga*

*I allsköns härliga kulörer ses trädens lövskrudar sig
vackert färga*

*Men passa på och njut
för snart tar det slut*

*och i det grå November måste vi alla mot rusk,
regn och dimma oss värja.*

Jonas Tengborn

KNEP & KNAP
RÄTTA
SVAR
LÖSNINGAR

PÅ BANVALLEN

Resa 1:

Vi åker från Umeå till Härnösand.
10 p: Umeå kallas "Björkarnas stad". Resmålet: Här nös and!! 8 p: Bröderna Nordahl från Hörnefors. Nästa ort Nordmaling (Nordahling). 6 p: Örnsköldsvik. (Örnsköld och vik). 4 p: Område: Höga kusten. Domen är Härnösands domkyrka. 2 p: Surströmming.

Resa 2:

Vi åker från Rotterdam till Amsterdam.
10 p: Rotterdam (Hamnstad) Amsterdams kanalsystem. 8 p: Läglänt terräng (Nederländerna) Rotterdam/Amsterdam. 6 p: Apelsin (Orange). 4 p: Ajax. 2 p: Amsterdams kanaler. 1 p: Känd museistad med liberal syn på sex och droger.

LUTHAGSNYTT
Nästa nr i dec

Snacka om ett bra läge!

När du ska sälja din bostad är det bra att tidigt kunna prata med en expert. Därför har vi tagit fram SNACKA BOSTAD, ett nytt smart sätt att inleda din bostadsaffär.

Över telefon ger vi dig en snabb bild av dina möjligheter och berättar lite om hur intresset ser ut här i Luthagen. Givetvis kan du passa på att ställa de frågor du funderar över.

Du förbinder dig inte till någonting, däremot kan samtalet betyda mycket vid en eventuell försäljning.

Ring oss på tel 018-17 25 80 och snacka lite med oss eller läs mer om SNACKA BOSTAD på svenskkfast.se.

Välkommen till Svensk Fastighetsförmedling

 SVENSK
FASTIGHETS
FÖRMEDLING

UPPSALA KUNGSÄNGSGATAN 14. TEL 018-17 25 80 WWW.SVENSKFAST.SE/UPPSALA